

Opties en voorwaarden Algemene lijst 2021

U kunt in 2021 kiezen voor één of meer mogelijkheden. In de tabel vindt u die onder opties.

Opties	Weeg-factor	Voorwaarden
Stikstofbindende gewassen	1	<p>a. U zaait 1 van de toegestane soorten in. Dit mag ook een mengsel zijn waarbij het totaal aan stikstofbindende gewassen overheerst (meer dan 50%). Kijk voor de toegestane soorten in de tabel Gewassen en GLB 2021.</p> <p>b. Voor zand- en lössgronden geldt: Nateelt van 1 van de vanggewassen algemeen (categorie 1) is verplicht als u de teelt voor 1 oktober beëindigt. Deze nateelt is aanwezig van 1 november tot 1 maart.</p> <p>c. Bij soja (Glycine) mag u geen stikstofmeststoffen gebruiken.</p> <p>d. U mag geen gewasbeschermingsmiddel gebruiken. Ook niet op het zaaizaad (ontsmet, gecoat of gepilleerd).</p> <p>e. U teelt het stikstofbindende gewas in ieder geval in de periode van 15 mei tot 15 juli.</p> <p>f. Gebruikt u een zaaizaadmengsel? Bewaar de aankoopbewijzen en etiketten van het gebruikte zaaizaadmengsel vijf jaar in uw administratie. Ook kunt u bewijzen dat in het mengsel één of meer toegestane stikstofbindende gewassen overheersen.</p> <p>g. Geef in de Gecombineerde opgave de gewascode op van het stikstofbindende gewas dat in het mengsel het grootste aandeel heeft.</p>
Wilgenhakhout (Salix)	0,5	<p>a. De maximale omlooptijd is 5 jaar.</p> <p>b. U mag geen meststoffen en gewasbeschermingsmiddel gebruiken.</p>
Olifantsgras en zonnekroon	0,7	<p>a. U mag geen minerale meststoffen gebruiken.</p> <p>b. U mag alleen gewasbeschermingsmiddel gebruiken in het eerste jaar dat u aanplant.</p> <p>c. Beide gewassen zien wij als blijvende teelt.</p>

Braak met drachtplanten	1,5	<p>a. U zaait een mengsel in van minimaal 3 toegestane soorten drachtplanten. Kijk voor de toegestane soorten in de Tabel bloeiperioden drachtplanten 2021 op deze pagina. Er moet een zichtbare bedekking zijn waarbij de drachtplanten overheersen.</p> <p>b. De grond moet minimaal 6 maanden braak blijven liggen in de periode van 15 maart tot en met 15 november. De braakperiode kan daardoor op zijn vroegst 15 maart en op zijn laatst op 16 mei beginnen. Het land mag u in deze periode niet gebruiken voor landbouwproductie. U mag het dus niet maaien of begrazen. Wel mag u er bijenkasten plaatsen.</p> <p>c. Op de eerste dag van de periode van 6 maanden moet het zaaizaadmengsel ingezaaid zijn. Bij meerjarige drachtplanten hoeft u een volgend jaar niet opnieuw in te zaaien. De nog aanwezige drachtplanten moeten dan in de volgende braakperiode van 6 maanden wel voldoen aan alle verdere eisen.</p> <p>d. Van mei tot en met augustus moet er steeds minimaal 1 soort van de drachtplanten in bloei staan. Houd hier rekening mee als u de soorten uitkiest voor het mengsel. De bloeiperiode staat in de tabel Bloeiperioden drachtplanten op deze pagina.</p> <p>e. De 3 soorten drachtplanten mag u mengen met de soorten roodzwenkgras, rietzwenkgras, veldbeemgras, Japanse haver, dille, pastinaak, gele ganzenbloem, kleine zonnebloem, margriet, echte kamille, barbarakruid, bladrammenas, bolderik, lupine, serradella, kleine klaver, Alexandrijnse klaver, erwt, hennepnetel, veldzuring, wilde ridderspoor of timothee. Wel moeten de drachtplanten overheersen.</p> <p>f. U mag geen gewasbeschermingsmiddel of meststoffen gebruiken in de braakperiode.</p> <p>g. In de Gecombineerde opgave geeft u de begindatum door van de periode van 6 maanden. Dit mag geen datum in het verleden zijn. U moet de Gecombineerde opgave dus versturen vóór of op de begindatum van de braakperiode.</p> <p>h. U bewaart aankoopbewijzen en etiketten van het gebruikte zaaizaad(mengsel) 5 jaar lang in uw administratie.</p> <p>Tabel Bloeiperioden drachtplanten</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Soortnaam (Ned.)</th> <th>Latijnse naam</th> <th>Bloeiperiode</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Karwij</td> <td>Carum carvi</td> <td>Mei-Juni</td> </tr> <tr> <td>Koriander</td> <td>Coriandrum sativum</td> <td>Juli-Augustus</td> </tr> <tr> <td>Wilde peen</td> <td>Daucus carota</td> <td>Juni-September</td> </tr> <tr> <td>Duizendblad</td> <td>Achillea millefolium</td> <td>Juni-September</td> </tr> <tr> <td>Goudsbloem</td> <td>Calendula officinalis</td> <td>Juni-September</td> </tr> <tr> <td>Korenbloem</td> <td>Centaurea cyanus</td> <td>Juni-September</td> </tr> <tr> <td>Chicorei</td> <td>Cichorium</td> <td>Juli-September</td> </tr> <tr> <td>Zonnebloem</td> <td>Helianthus annuus</td> <td>Juli-September</td> </tr> <tr> <td>Komkommer-kruid</td> <td>Borago officinalis</td> <td>Juni-September</td> </tr> <tr> <td>Slangenkruid</td> <td>Echium vulgare</td> <td>Mei-September</td> </tr> <tr> <td>Phacelia</td> <td>Phacelia tanacetifolia</td> <td>Juli-September</td> </tr> <tr> <td>Gele mosterd</td> <td>Sinapis alba</td> <td>Juni, Augustus-September</td> </tr> <tr> <td>Gewone rolklaver</td> <td>Lotus corniculatus</td> <td>Mei-September</td> </tr> </tbody> </table>	Soortnaam (Ned.)	Latijnse naam	Bloeiperiode	Karwij	Carum carvi	Mei-Juni	Koriander	Coriandrum sativum	Juli-Augustus	Wilde peen	Daucus carota	Juni-September	Duizendblad	Achillea millefolium	Juni-September	Goudsbloem	Calendula officinalis	Juni-September	Korenbloem	Centaurea cyanus	Juni-September	Chicorei	Cichorium	Juli-September	Zonnebloem	Helianthus annuus	Juli-September	Komkommer-kruid	Borago officinalis	Juni-September	Slangenkruid	Echium vulgare	Mei-September	Phacelia	Phacelia tanacetifolia	Juli-September	Gele mosterd	Sinapis alba	Juni, Augustus-September	Gewone rolklaver	Lotus corniculatus	Mei-September
Soortnaam (Ned.)	Latijnse naam	Bloeiperiode																																										
Karwij	Carum carvi	Mei-Juni																																										
Koriander	Coriandrum sativum	Juli-Augustus																																										
Wilde peen	Daucus carota	Juni-September																																										
Duizendblad	Achillea millefolium	Juni-September																																										
Goudsbloem	Calendula officinalis	Juni-September																																										
Korenbloem	Centaurea cyanus	Juni-September																																										
Chicorei	Cichorium	Juli-September																																										
Zonnebloem	Helianthus annuus	Juli-September																																										
Komkommer-kruid	Borago officinalis	Juni-September																																										
Slangenkruid	Echium vulgare	Mei-September																																										
Phacelia	Phacelia tanacetifolia	Juli-September																																										
Gele mosterd	Sinapis alba	Juni, Augustus-September																																										
Gewone rolklaver	Lotus corniculatus	Mei-September																																										

Luzerne	Medicago sativa	Juni-September
Witte honingklaver	Melilotus albus	Juni-September
Esparcette	Onobrychis viciifolia	Mei-Juli
Rode klaver	Trifolium pratense	Mei-Oktober
Incarnaat klaver	Trifolium incarnatum	Mei-Augustus
Voederwikke	Vicia sativa	Mei-Augustus
Lijnzaad/Vlas	Linum usitatissimum	Juni-September
Malva	Malva	Juni-September
Klaproos	Papaver	Mei-Augustus
Boekweit	Fagopyrum esculentum	Juli-September
Juffertje in het groen	Nigella damascena	Juni-Juli
Smalle weegbree	Plantago lanceolata	Mei-September

<p>Vanggewassen algemeen (categorie 1)</p> <p>Geef de gekozen categorie op in de Gecombineerde opgave</p>	<p>0,3</p>	<p>a. U zaait een mengsel van minimaal 2 toegestane soorten in. Kijk voor de toegestane soorten in de tabel Gewassen en GLB 2021. Hybride soorten vanggewassen die bestaan uit een kruising van de in de lijst met vanggewassen genoemde soorten uit Categorie 1 zijn mogelijk. Ook in die gevallen is wel een mengsel nodig.</p> <p>b. Wilt u hetzelfde vanggewas gebruiken als de hoofdteelt? Dan moet u beide gewassen apart inzaaien. U moet kunnen laten zien dat u het gewas 2 keer heeft ingezaaid. Bewaar daarom de etiketten en aankoopbewijzen.</p> <p>c. U zaait in na het oogsten van de hoofdteelt. Doe dit na 15 juli en niet later dan 15 oktober. Bij inzaai op of voor 15 juli start de 8-wekenperiode altijd op 16 juli.</p> <p>d. Gaat u eerder of later inzaaien dan u heeft opgegeven in de Gecombineerde opgave? Geef dan die nieuwe ingangsdatum van de 8-weken periode aan ons door. Dit doet u uiterlijk op de dag dat u echt gaat inzaaien.</p> <p>e. Het vanggewas staat minimaal 8 weken op het land. Tijdens de 8-wekenperiode voert u geen activiteiten uit die het gewas en de doelstelling ervan (stikstof opvangen) kunnen beschadigen. Begrazen of maaien in de 8-wekenperiode mag alleen als u er voor zorgt dat er voldoende bedekking overblijft van het vanggewas. Het vanggewas moet nog kunnen bijdragen aan de biodiversiteit en moet zijn functie voor het opnemen van stikstof behouden. Wilt u weten bij welke vanggewassen dit mogelijk is? In de tabel Overzicht Vanggewassen Ecologisch aandachtsgebied kunt u zien welke gewassen na maaien voldoende hergroei-capaciteit hebben. Deze tabel staat op de pagina Vanggewassen EA 2021.</p> <p>f. U mag meststoffen gebruiken.</p> <p>g. U mag geen gewasbeschermingsmiddel gebruiken. Dit geldt vanaf het moment van oogst hoofdgewas tot en met de 8-wekenperiode waarin het vanggewas minimaal op het land moet staan.</p> <p>h. Vanggewassen na mais op zand- en lössgronden tellen niet mee.</p> <p>i. U gebruikt ten minste 75% van de in de Aanbevelende Rassenlijst voor landbouwgewassen (CSAR) aanbevolen hoeveelheid zaaizaad. En u zorgt voor een voldoende zichtbare bedekking van de bodem met het vanggewas. Op de pagina Ecologisch aandachtsgebied vindt u de Aanbevelende rassenlijst.</p> <p>j. U bewaart aankoopbewijzen en etiketten van het gebruikte zaaizaad(mengsel) 5 jaar lang in uw administratie.</p>
---	------------	--

		<p>k. Het vanggewas mag geen wintergewas zijn dat u in het najaar inzaait en in de winter of in het voorjaar oogst.</p>
<p>Vanggewassen aaltjesbestrijding (categorie 2)</p> <p>Geef de gekozen categorie op in de Gecombineerde opgave</p>	0,3	<p>a. U zaait een mengsel in van minimaal 2 toegestane soorten . Kijk voor de toegestane soorten in de tabel Gewascodes en GLB 2021. Hybride soorten vanggewassen die bestaan uit een kruising van de in de lijst met vanggewassen genoemde soorten uit Categorie 2, zijn mogelijk. Ook in die gevallen is wel een mengsel nodig.</p> <p>b. Elke in het mengsel aanwezige soort is minimaal 3% van het totale gewicht.</p> <p>c. U zaait uiterlijk 15 oktober in.</p> <p>d. Gaat u eerder of later inzaaien dan u heeft opgegeven in de Gecombineerde opgave? Geef dan die nieuwe ingangsdatum van de 8-weken periode aan ons door. Dit doet u uiterlijk op de dag dat u echt gaat inzaaien.</p> <p>e. Het gewas staat minimaal 8 weken op het land. Tijdens deze 8-wekenperiode doet u geen activiteiten die het gewas en de doelstelling ervan (zoals stikstof opvangen of aaltjes bestrijden) beschadigen. U mag bijvoorbeeld niet begrazen, maaien/klepelen omdat de gewassen hun functie dan onvoldoende behouden.</p> <p>f. U mag meststoffen gebruiken.</p> <p>g. U mag geen gewasbeschermingsmiddel gebruiken vanaf het moment van oogst van het hoofdgewas. En tot en met de 8-wekenperiode dat het vanggewas minimaal op het land moet staan.</p> <p>h. Vanggewassen na mais op zand- en lössgronden tellen niet mee.</p> <p>i. U gebruikt minimaal 75% van de in de Aanbevelende Rassenlijst voor landbouwgewassen (CSAR) aanbevolen hoeveelheid zaaizaad. En u zorgt voor een duidelijk zichtbare bedekking van de bodem met het vanggewas. Op de pagina Ecologisch aandachtsgebied vindt u de Aanbevelende rassenlijst.</p> <p>j. U bewaart aankoopbewijzen en etiketten van het gebruikte zaaizaad(mengsel) 5 jaar lang in uw administratie.</p> <p>k. Het vanggewas mag geen wintergewas zijn dat u in het najaar inzaait en in de winter of het voorjaar oogst.</p>
<p>Vanggewas onderzaai van gras en vlinderbloemige gewassen (categorie 3)</p> <p>Geef de gekozen categorie op in de Gecombineerde opgave</p>	0,3	<p>a. U zaait grassoort(en) of vlinderbloemige gewassen in als onderzaai in de hoofdteelt. Alle soorten gras en vlinderbloemige gewassen zijn toegestaan. Dit hoeft geen mengsel te zijn van verschillende soorten. Kijk hiervoor in de tabel Gewascodes en GLB 2021. De onderzaai moet een ander gewas zijn dan de hoofdteelt.</p> <p>b. U zaait tegelijk met de hoofdteelt in en u oogst de hoofdteelt uiterlijk 15 oktober. Is de hoofdteelt een wintergewas dat u al inzaaide in de herfst van het voorgaande jaar en dat u dit jaar oogst? Dan hoeft u de onderzaai niet tegelijk met de hoofdteelt in te zaaien. De onderzaai van het vanggewas mag u dan ook in het voorjaar inzaaien.</p> <p>c. Gaat u eerder of later oogsten dan u heeft opgegeven in de Gecombineerde opgave? Geef dan die nieuwe ingangsdatum van de 8-weken periode aan ons door. Dit doet u uiterlijk op de dag dat u echt gaat oogsten.</p> <p>d. Het vanggewas staat minimaal 8 weken op het land behalve als u binnen die 8 weken een nieuw gewas (hoofdteelt) op het perceel inzaait. Tijdens de 8-wekenperiode voert u geen activiteiten uit die het gewas en de doelstelling ervan (stikstof opvangen) kunnen beschadigen. Begrazen of maaien in de 8 wekenperiode mag alleen als u zorgt dat er voldoende bedekking overblijft van het vanggewas. Het vanggewas moet nog kunnen bijdragen aan de biodiversiteit. En het moet zijn functie voor het opnemen van stikstof behouden. Wilt u weten bij welke vanggewassen dit mogelijk is? In de tabel Overzicht Vanggewassen Ecologisch aandachtsgebied kunt u zien welke gewassen na maaien voldoende hergroei-capaciteit hebben. Deze staat op de pagina Vanggewassen EA 2021.</p>

		<p>e. U mag meststoffen gebruiken.</p> <p>f. U mag geen gewasbeschermingsmiddel gebruiken vanaf moment van oogsten hoofdteelt (gedurende ten minste 8 weken) of tot de inzaai van de volgende hoofdteelt.</p> <p>g. U gebruikt ten minste 75% van de in de Aanbevelende Rassenlijst voor landbouwgewassen (CSAR) aanbevolen hoeveelheid zaaizaad. En u zorgt voor een duidelijk zichtbare bedekking van de bodem met het vanggewas. Op de pagina Ecologisch aandachtsgebied vindt u de Aanbevelende rassenlijst.</p> <p>h. U bewaart aankoopbewijzen en etiketten van het gebruikte zaaizaad(mengsel) 5 jaar lang in uw administratie.</p> <p>i. Vanggewas onderzaai gras bij mais op zand- en lössgronden telt niet mee.</p> <p>j. Het vanggewas mag geen wintergewas zijn dat u in het najaar inzaait en in de winter of het voorjaar oogst.</p>
--	--	--

Randen en stroken bij de Algemene lijst

Randen en stroken	Weeg-factor	Voorwaarden	Welke oppervlakte geldt	Hoe intekenen in Mijn percelen
Algemeen		<p>Randen en stroken komen alleen in aanmerking als ze niet breder zijn dan 60 meter.</p> <p>Een overzicht met voorbeelden vindt u op de pagina Randen en landschapselementen EA.</p>		
Onbeheerde akkerrand en bufferstrook	1	<p>a. Grenst met lange zijde aan of ligt op bouwland dat u zelf in gebruik heeft. Dit kunt u nalezen op de pagina Ecologisch aandachtsgebied 2021 onder het kopje Grensbuffers en EA-elementen.</p> <p>b. Is ten minste 1 meter breed en telt mee voor maximaal 20 meter. Daarnaast moet de rand in het veld duidelijk verschillen van de rest van het bouwland.¹</p> <p>c. Geen landbouwproductie (niet oogsten, begrazen of maaien). Maaien mag alleen als het maaisel blijft liggen.</p> <p>d. Moet tot en met 31 december intact blijven. Bij direct aansluitend telen van een wintergewas, moet de akkerrand intact blijven tot en met 31 augustus.</p> <p>e. Rand moet ondergeschikt zijn aan het hoofdperceel.</p> <p>f. Een bufferstrook is een teeltvrije zone langs een watergang. Bij een bufferstrook telt ook de oevervegetatie tot aan de waterlijn mee.</p> <p>g. Een oevervegetatie is geen subsidiabele landbouwgrond en geeft u daarom als een bufferstrook op in de Gecombineerde opgave.</p> <p>h. Een onbeheerde akkerrand die ligt op subsidiabele landbouwgrond geeft u op in de Gecombineerde opgave als onbeheerde akkerrand. Een oevervegetatie telt niet mee.</p>	<p>Ingetekende (echte) oppervlakte</p> <p>Tot maximaal 20 m breed.</p>	<p>Als (gedeeltelijke) rand</p> <p>Of als buffer, zie voorwaarden.</p>

		<p>i. Een onbeheerde akkerrand die ligt op niet-subsidiabele landbouwgrond geeft u op in de Gecombineerde opgave als bufferstrook. Een oevervegetatie telt mee.</p> <p>j. U mag een onbeheerde rand met daarnaast een bufferstrook opgeven. Het totaal telt mee voor maximaal 20 meter breed.</p> <p>k. U mag een rand of bufferstrook alleen opgeven als deze in eigen beheer is.</p>		
Stroken bouwland langs bos		<p>a. De strook ligt op subsidiabel bouwland dat u zelf in gebruik heeft en grenst met de lange zijde direct aan bos. Er mag geen sloot of iets anders tussen strook en bos liggen.</p> <p>b. De strook is minimaal 1 meter breed en mag meetellen voor EA tot maximaal 20 meter breed.</p> <p>c. De strook wordt niet gebruikt voor landbouwproductie (niet oogsten, begrazen of maaien). Maaien mag alleen als het maaisel blijft liggen.</p> <p>d. De strook moet het hele jaar intact blijven.</p>	Ingetekende (echte) oppervlakte tot maximaal 20 meter breed.	Als rand en opgeven als rand langs bos.

Landschapselementen bij de Algemene lijst

Landschapselement (soort)	Weegfactor	Voorwaarden	Welke oppervlakte geldt	Hoe intekenen in Mijn percelen
Algemeen		<p>a. Het landschapselement moet grenzen aan het bouwland van het bedrijf of aan ecologisch aandachtsgebied dat grenst aan het bouwland van het bedrijf. De precieze regels kunt u nalezen op de internetpagina Ecologisch aandachtsgebied 2021 onder het kopje Grensbuffers en EA-elementen. Daarnaast moet u het element in beheer hebben.</p> <p>b. Er hoeft géén contract voor Agrarisch natuurbeheer (SNL-a, PSAN, ANLb) voor afgesloten te zijn. Voor een aantal landschapselementen telt de ingetekende, dus echte oppervlakte mee voor bepaling van de oppervlakte EA. Voor een aantal landschapselementen telt een standaard oppervlakte mee voor bepaling van de oppervlakte EA. U ziet dit in de kolom Welke oppervlakte geldt.</p> <p>c. Heggen, houtwallen en bomen in rij komen alleen in aanmerking als ze niet breder zijn dan 30 meter.</p> <p>d. Boomgroepen, vijvers/poelen komen alleen in aanmerking als de oppervlakte niet groter is dan 0,9 hectare.</p> <p>e. Bij gebruik door meerdere aanvragers verdelen wij de maximaal toe te kennen oppervlakte over de aanvragers.</p>		

		Zie verder de pagina Randen en landschapselementen EA.		
Vijvers/Poelen	1,5	a. Maximaal 0,3 hectare telt mee voor EA b. Geen reservoir van beton of plastic c. Oevervegetatie tot de waterlijn mag worden meegerekend.	Ingetekende (echte) oppervlakte	Gelijk aan perceel (Zelf intekenen of Perceel in perceel)
Heggen/ Houtwallen/ Bomen in rij	2	Voor deze categorie geldt een standaardoppervlakte van 5 m ² per meter lengte. Ook als het om een combinatie van deze elementen naast elkaar gaat.	Standaardoppervlakte 5 m ² per meter lengte	Als (gedeeltelijke) rand of als Perceel in perceel
Geïsoleerde Boom en knotboom	1,5	Geen aanvullende voorwaarden.	Standaardoppervlakte 20 m ² per boom	Met de functionaliteit 'Boom' (geeft intekening van 1 m ²)
Boomgroepen	1,5	Maximaal 0,3 hectare mag meetellen voor EA (inclusief struiken of stenen)	Ingetekende (echte) oppervlakte	Als perceel of (gedeeltelijke) rand

¹ Verschil van een rand met de rest van het bouwland

Een akkerrand moet met de lange zijde grenzen aan het bouwland of op bouwland liggen. Zorg dat de rand te onderscheiden is van de rest van het perceel. Bijvoorbeeld door een:

- beheerde rand beteeld met een ander gewas dan naastliggend bouwland;
- onbeheerde rand die niet beteeld is naast beteeld bouwland;
- onbeheerde rand met gras naast bouwland met tijdelijk grasland. Het moet duidelijk te zien zijn dat deze rand niet bij het naastliggende bouwland hoort.